

NEUROLOGIA DZIECIĘCA W UNIWERSYTECKIM SZPITALU DZIECIĘCYM W KRAKOWIE

Pediatric neurology in University Children's Hospital in Krakow

Maciej KOWALCZYK

Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Krakowie

Dyrektor: dr hab. n. med. Maciej Kowalczyk

ul. Wielicka 265, 30-663 Kraków

tel./fax 12-658-20-10 wewn. 1201, e-mail: sekretariat@usdk.pl

Streszczenie

Autor przedstawił rozwój neurologii dziecięcej w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym w Krakowie, przed utworzeniem kliniki i po jej utworzeniu, a następnie po przekształceniu jej w katedrę. Przypomniął lekarzy, którzy na poszczególnych etapach brali udział w tym tworzeniu. Szczególną uwagę poświęcił działalności szpitalnej w ramach oddziału, poradni i pracowni. Zebrał publikacje naukowe dokumentujące pracę naukową i dydaktyczną jednostek. Zestawił zasadnicze elementy codziennej dydaktyki przed- i podyplomowej. Wskazał także na udział jednostek w ogólnopolskich i regionalnych zadaniach organizacyjnych.

Słowa kluczowe: neurologia dziecięca, działalność kliniczna ambulatoryjna i laboratoryjna, opracowania naukowe, dydaktyka, działalność organizacyjna

Abstract

The author presents the development of pediatric neurology at the University Children's Hospital in Krakow, before and after founding of the Department and later Chair of Child and Adolescent Neurology. He recalls doctors who at various stages were involved in its creation. Particular attention is devoted to the activities of the hospital department, clinic and laboratory. He collects scientific papers documenting research and didactic achievements of the units. He compiles the essential elements of daily pre- and postgraduate teaching. He also points to the participation of the unit in national and regional organizational tasks.

Key words: pediatric neurology, clinical outpatient and laboratory activities, scientific papers, didactics, organization activity

Wstęp

Praca ta jest odzwierciedleniem 48-letniej aktywności leczniczej, naukowej i dydaktycznej neurologii dziecięcej, której jednostki pracują na co dzień w Uniwersyteckim Szpitalu Dziecięcym w Krakowie. Dyrektor szpitala uniwersyteckiego, dbając o wysoką jakość udzielanych świadczeń, wspiera i docenia działalność jednostek przyczyniających się do wzrostu rangi szpitala. Jest to zawsze pochodna służby chorym dzieciom.

Lata przedkliniczne

Oddział Neurologiczny II Kliniki Chorób Dzieci w latach 1965–1996

- Ordynatorzy: dr n. med. Zofia Gościńska, dr n. med. Jerzy Wyszkowski
- Lekarze: Ilona Piasecka, Maria Kusiak-Dadak (EEG), Bogumiła Bartoszewicz, Irena Löwenhof, Maciej Kowalczyk, Elżbieta Przywora, Marek Kaciński, Grażyna Gucwa-Piotrowska, Barbara Uhl (EMG)
- Dyżur w obrębie kliniki
- Dydaktyka przeddyplomowa i podyplomowa
- Zainteresowania naukowe: padaczka, monitorowanie farmakoterapii, fakomatozy, SSPE, neuropatie nabyte, miastenia
- Zespół pielęgniarstwa: oddziałowa Stanisława Imiołek

Oddział Rehabilitacyjny Neurologii II Kliniki Chorób Dzieci w latach 1988–1996

- Ordynator: dr n. med. Marek Kaciński
- Lekarze: Sławomir Krocza, Bożena Bańdo, Elżbieta Wnęk
 - Poradnia Neurologiczna dla Dzieci: Bohdan Hyla, Bogumiła Bartoszewicz
 - Pracownia EEG: Maria Teresa Jaśkiewicz, Maria Kusiak-Dadak, Marek Garapich
 - 3 zespoły pielęgniarstwa, oddziałowe: Teresa Bawół, Halina Sikora, Dorota Błoniarczyk

Klinika Neurologii Dziecięcej

- Utworzona przez Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego 1 października 1996 roku
- Ordynator: dr hab. n. med. Marek Kaciński
- Lekarze: Sławomir Krocza, Marek Bodzioch, Bogusława Zelwianańska, Aleksandra Gergont, Małgorzata Steczkowska, Alicja Kubik, Barbara Skowronek-Bała, Ewa Wesołowska, Anna Zajac
- Psycholodzy: Bogusława Liszka-Kisielevska, Barbara Prajsner, Urszula Weryńska-Stolarska

Do 2001 roku 54-lóżkowa w Odcinkach XIX, XX i XXI

- Dyżur wielospecjalistyczny wraz z neurochirurgią, onkohematologią i rehabilitacją

W latach 2001–2010 48-lóżkowa w Odcinkach XIX i XX (25 łóżek dziecka starszego i młodzieży oraz 23 łóżka dziecka małego)

- Całodobowy dyżur specjalistyczny
- Konsultanci we wszystkich klinikach i oddziałach USD

Od 2010 roku 42-lóżkowa, w Odcinku XIX dziecka starszego 25 łóżek i w Odcinku XX dziecka młodszego 17 łóżek (w tym 5 łóżek Pododdziału Rehabilitacji Neurologicznej)

- Dyżur całodobowy, trudny wobec redukcji zadań doraźnych i intensywnego nadzoru oddziałów miejskich neurologii dziecięcej oraz rejonowych oddziałów pediatrycznych
- Hospitalizacje – średnio 1860 rocznie
- Dwa zespoły pielęgniarские, oddziałowe: Halina Sikora i Teresa Bawół

Poradnie przykliniczne

- Poradnia Neurologiczna dla Dzieci
- W jej obrębie od 2001 roku również Poradnia Bólów Głowy i Poradnia Chorób Nerwowo-Mięśniowych
- Konsultacje w poradniach – 9600 rocznie
- Konsultacje wewnątrzszpitalne – średnio 150 miesięcznie
- Konsultacje dyżurowe – 1–4/dobę
- Lekarze: Grażyna Gucwa-Piotrowska, Anna Lis-Hille, Bogusława Zelwianańska, Sławomir Krocza
- Wysokospecjalistyczne konsultacje dzieci z poradni rejonowych, poradni pediatrycznych i gabinetów specjalistycznych
- Konsultacje kliniczne
- Konsultacje w poliklinice

- Inicjowanie pobytów jednodniowych
- Kontynuowanie leczenia po hospitalizacji w trudnych przypadkach
- Ciągłe kształcenie w klinice

Pracownie kliniczne

- Pracownia Videoelektroencefalografii (1999)
- Pracownia Elektromiografii i Potencjałów Wywołanych (1999)
- Pracownia Neuropsychologii (2003)
- Pracownia Neurorehabilitacji (2003)
- Pracownia Neurosonografii Dopplerowskiej (2004)
- Pracownia Polisomnografii i Wideoelektroencefalografii (2007)

Katedra Neurologii Dzieci i Młodzieży

- Została utworzona przez Rektora Uniwersytetu Jagiellońskiego 12 czerwca 2008 roku
- W jej skład weszły Klinika Neurologii Dziecięcej UJ CM i jej dwie Pracownie (Neurofizjologii i Elektrofizjologii Klinicznej, utworzone w 2004 roku)
- Kierownik: prof. dr hab. n. med. Marek Kaciński, adiunkt: dr hab. Bogusława Budziszewska, dwóch adiunktów i dwóch asystentów

Dydaktyka przeddyplomowa

- 1160 godzin na Wydziale Lekarskim i Kierunku Lekarsko-Dentystycznym rocznie
- 100 godzin w Szkole Medycznej dla Obcokrajowców UJ CM
- 60 godzin dla Ratownictwa Medycznego
- Ciągłe szkolenie licencyjne pielęgniarek na Wydziale Nauk o Zdrowiu

Dydaktyka podyplomowa

- Staż specjalizacyjny z neurologii dziecięcej (3 lekarzy)
- Dotychczas specjalizację tę uzyskało 14 lekarzy

- Staż kierunkowy do specjalizacji z pediatrii, neurologii, psychiatrii dziecięcej, foniatrii i audiologii (5 lekarzy miesięcznie)
- Staż kierunkowy z rehabilitacji do specjalizacji z neurologii dziecięcej
- Szkolenie licencyjne z zakresu EEG, EMG i Potencjałów Wywołanych

Publikacje naukowe

- 129 prac oryginalnych
- 2 książki: *Neuropediatrics* i *Choroby zapalne układu nerwowego*
- 110 rozdziałów w książkach i podręcznikach
- 52 prace pogładowe
- 123 streszczenia zjazdowe
- 20 prac popularnonaukowych

Konferencje naukowe

- II Ogólnopolskie Dni Neurologii Dziecięcej (1996)
- „Defekty cewy nerwowej, aspekty neurologiczne, psychologiczne i architektoniczne” (1998 wraz z PAN)
- 600 lat Odnowienia Akademii Krakowskiej: Programy badawcze klinik neurologii dziecięcej w Polsce (2001 wraz z PAN)
- „Elektroneurofizjologia dziecięca” (2003 wraz z PAN)
- Cykl 8 konferencji naukowo-szkoleniowych „Aktualne problemy neurologii dziecięcej i psychiatrii dziecięcej, pediatrii, radiologii, otolaryngologii, neuroendokrynologii, narządów zmysłów, epileptologii, neurofizjologii” (2004–2011)

Udział w ogólnopolskim życiu zawodowym i naukowym

- Państwowe komisje egzaminacyjne z pediatrii i neurologii dziecięcej
- Agencja Oceny Technologii Medycznych
- Funkcja Konsultanta wojewódzkiego ds. neurologii dziecięcej
- PAN (Komitet Nauk Neurologicznych – prof. M. Kaciński, Komisja Neurologii Dziecięcej KNN PAN – dr A. Kubik i dr A. Gergont, Zespół Zadaniowy 2012–2015)
- Komitet Badań Naukowych i Narodowe Centrum Nauki (recenzje)
- Redakcje: „Przeglądu Lekarskiego”, „Neurologii Dziecięcej”, „Medycyny Praktycznej (Pediatrii i Neurologii)”, „Pediatrii po Dyplomie”

Pozyskiwanie środków finansowych na aparaturę

- Aparat wideoEEG, grant zwykły KBN
- Aparat holterEG, grant zwykły KBN
- Moduł potencjałów wywołanych, działalność statutowa UJ CM
- Doppler przezczaszkowy, środki z Rezerwy Prac Własnych UJ CM
- Aparat do polisomnografii, środki z Rezerwy Prac Własnych UJ CM
- Aparat do oceny układu autonomicznego, działalność statutowa UJ CM

Piśmiennictwo

- [1] Archiwum Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie.
- [2] *Kronika Neuropediatrici Krakowskiej*. 1965: 1–43.